

Svensk konst och visuell kultur kring sekelskiftet 1900

Litteraturlista med veckovisa läsanvisningar. Med reservation för att enstaka ytterligare texter kan tillkomma.

Huvudbok för kursen är Lena Johannesson, *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*, Signum, Stockholm, 2007. (Boken finns även nyutgiven 2020) Övriga texter kommer att göras tillgängliga via kurssidan på läroplattformen lisam inför varje vecka.

1. Introduktion till sekelskiftets samhälle, kultur och konst

Jan Torsten Ahlstrand (red.), *Signums svenska konsthistoria [Bd 11] Konsten 1890-1915*, Signum, Lund, 2001, s. 9-25

Eva Eriksson, *Den moderna stadens födelse: svensk arkitektur 1890-1920*, 1. uppl., Ordfront, Stockholm, 1990, s. 25-39.

Lena Johannesson, *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*, Signum, Stockholm, 2007, s. 21-42, 129-134

2. Akademierna och utbrytarna, det svenska måleriets guldålder

Jan Torsten Ahlstrand (red.), *Signums svenska konsthistoria [Bd 11] Konsten 1890-1915*, Signum, Lund, 2001, s. 218-234

Lena Johannesson, *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*, Signum, Stockholm, 2007, s. 66-83

Eva-Lena Bengtsson, 'Konstakademin i blåsväder -1880-talets opponenter', Sidén, Karin & Meister, Anna (red.), *Karl Nordström: konstnärernas konstnär*, Carlsson, Stockholm, 2014, s. 98-114

Margareta Gynning, 'Hanna Pauli', Brummer, Hans Henrik (red.), *Konstnärsparet Hanna och Georg Pauli*, Carlsson, Stockholm, 1997, s. 31-48

3. Situationen för kvinnliga konstnärer

Chadwick, Whitney, *Women Art and Society*, kapitel 8, "Separate but Unequal: Woman's Sphere and the New Art", sid. 228-251, Thames & Hudson, 2012, 5 ed.

Gynning, Margareta, *Det ambivalenta perspektivet*, kapitel V, "I Paris 'den nya konstens källa'", Albert Bonniers förlag, 1999, sid. 117-136.

Nochlin, Linda, "Varför har det inte funnits några stora kvinnliga konstnärer?", ur *Konst, kön och blick, Feministiska bildanalyser från renässans till postmodernism*, Anna Lena Lindberg, red. Norstedts Akademiska förlag, 1995, sid. 23-51.

Werkmäster, Barbro, "Frigjord eller bunden? De kvinnliga konstnärerna och 1880-talets emancipationssträvanden", *De drogo till Paris, Nordiska konstnärinnor på 1880-talet* – Louise Robbert red., Liljevalchs Konsthalls utställningskatalog, 1988, sid. 11-28.

Winell-Garvén, Irène, *Vägen till Parnassen, En sociologisk studie av kvinnligt konstnärskap i Sverige 1864-1939*, kapitel 2, "Före fältet, om ett konstfält i vardande", Göteborg Studies in Sociology, 2005, sid. 57-86.

Anna-Maria von Bonsdorff, "Möjlighet att skapa – Om kvinnliga konstnärer i Finland", *Ett eget rum: konstnärsrollen under det sena 1800-talet*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, 2021, s. 112-126.

4. Fördjupning: Tyra Kleen

Karin Ström Leander, *I Tyra Kleens fotspår: en studie över konstnärens tid i Rom och Paris 1892-1908*, Masteruppsats, Uppsala universitet, 2018.

Tyra Kleen, *En psykesaga*, Wahlström & Widstrand, Stockholm, 1902

5. Symbolism och den andliga konsten

Niclas Franzén, 'Bortom verklighetens utmarker [Elektronisk resurs] Symbolismens teori och metafysik ur ett svenskt perspektiv', *Konstvetaren* 2014.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=nbn:se:liu:diva-131608>

Daniel Prytz, Karin Sidén & Anna Meister (red.), *Symbolism & dekadens*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, 2015, s. 110-115

Per Faxneld, *Det ockulta sekelskiftet: esoteriska strömningar i Hilma af Klints tid*, Första utgåvan, Volante, Stockholm, 2020, s. 155-184

Lena Johannessson, *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*, Signum, Stockholm, 2007, s. 84-92

Georg Pauli, 'Om symbolismen' *Konstnärslif och om konst: [föredrag och uppsatser, gammalt och nytt]*, Bonnier, Stockholm, 1913, s. 163-181

Josephin Péladan, *The Manifesto of the Rose+Croix*, Le Figaro, 1891

6. Fördjupning: Ivan Aguéli, Olof Sager-Nelson, Ivar Arosenius.

Jan Torsten Ahlstrand (red.), *Signums svenska konsthistoria [Bd 11] Konsten 1890-1915*, Signum, Lund, 2001, s. 268-276

Niclas Franzén, 'Målaren Ivan Aguéli: dödsbegreppet hos en swedenborgiansk anarkist', *Föreställningar om döden : forskares aspekter på vår existens och dess begränsning.*, S. 120-137, 2017

Jeff Werner, "'Jag stannar inte länge här..." Om Olof Sager-Nelsons liv och konst' *Anywhere out of the world: Olof Sager-Nelson och hans samtida : Olof Sager-Nelson and his contemporaries*, Göteborgs konstmuseum, Göteborg, 2015, s. 15-29

Björn Fredlund, *Ivar Arosenius*, Signum, Stockholm, 2009, s.27-41

Niclas Franzén, 'Ivar Arosenius och det lyckliga hemmet: en analys av målningen Madonna', *Tankar om lycka : några kulturvetenskapliga forskares perspektiv.*, 2019, s. 195-218

7. Arkitektur & stadsbyggnad kring sekelskiftet

Johannesson, Lena, *Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000*, Signum, Stockholm, 2007, s. 105-131

Eva Eriksson, "Internationella impulser och nationell tradition 1900-1915", *Att bygga ett land – 1900-talets svenska arkitektur*, Claes Caldenby (red.) Arkitekturmuseet & Byggforskningsrådet, Stockholm 1998, s. 19-45

Cecilia Björk et. al., *Så byggdes staden, Svensk byggtjänst*, Stockholm 2008 (finns fler utgåvor), s. 96-103 (1890, 1900, 1910 & 1920-talet)

Eva Eriksson, "Restaureringsdebatten", *Den moderna stadens födelse – Svensk arkitektur 1890-1920*, Ordfronts förlag, Stockholm 1990, s. 143-150

Ett urval korta texter med samtidens arkitekturkritik, hämtat ur Peter Sundborg, *Svensk arkitekturkritik under 100 år*, Arkus, Stockholm 1993.

8. Formgivning och hemmets gestaltning kring sekelskiftet

Eva Eriksson, "Arbetsbostadsfrågan", *Den moderna stadens födelse – Svensk arkitektur 1890-1920*, Ordfronts förlag, Stockholm 1990, s. 61-66

Eva Eriksson, "Borgerliga stadsvåningar", *Den moderna stadens födelse – Svensk arkitektur 1890-1920*, Ordfronts förlag, Stockholm 1990, s. 71-77

Kerstin Wickman, "Hemmet", *Att bygga ett land – 1900-talets svenska arkitektur*, Claes Caldenby (red.) Arkitekturmuseet & Byggforskningsrådet, Stockholm 1998, s. 199-207

Carolina Söderholm, "Ellen Key och Carl & Karin Larssons konstnärshem i Sundborn", *Svenska formgivare*, Historiska media, Lund 2005, s. 41-59.

Anna Ingemark, "Den iscensatta lyckan – hemmet som privat och offentlig sfär", *Tankar om Lycka – några kulturvetenskapliga forskares perspektiv*, Carlssons, Stockholm 2019, s. 166-188 (finns att låna på biblioteket samt på Lisam)

Ellen Key, "Skönhet i hemmen" i *Skönhet för alla (1899)*, 1996, s. 4-37 (finns att låna på biblioteket samt på Lisam)